lähendamise eestseisjate vene s-i l. 1912. a-st; Baltimaa Õig. Vennaste S-i nõuk. l. 1913. a-st; E. ap. õig. kiriku sinodi l. 1924—26; E. Kristl. Karskusliidu kassah. 1930. a-st; usuteadusk. sem. juh. 1929. a-st; Rahvusvahel. Lepitusliidu E. osak. kassah. 1931. a-st; E. Ap. Õig. Kiriku Õppekapitali S-i asutaja ja esim. 1929. a-st j. m. — Avaldanud usuteadusl. brošüüre ja kirjutisi. — Alal. asuk.: Tartu.

MARTNA, Hans, järgneva poeg, advokaat. Sünd. 16. III 1890 Tartus; abielus Emilie Ehvert'iga 1917. a-st. — Õppis Tartu l.-algk. 1897—98, T. Aleksandri gümn. 1898—1901, Tall. Aleksandri gümn. 1901—06, Helsingi vene gümn. 1906—08, Tartu ülik. õigusteadusk. 1908—15, mil lõpetas selle; praktikant Vene riigikontrollis Petrogradis, hiljemini Permis 1915—16. — Vandeadv. abi Tall-s 1916; vene sõjaväes 1916—17; E. Vabadussõjas 1919; vandeadv. abi Tall-s 1919—23 ja vandeadv. 1928. a-st; Riigikogu asjadevalitseja 1923—28. — E. Sõjaväelaste Keskkomitee, hiljemini Peakomitee l. Tall-s 1917; Tall. korterite lepituskoja esim. 1917—18; Tall. linnanõunik 1918; Asutava Kogu l. ja sekr. 1919—20, I Riigikogu l. 1920—22 j. m. — Kaastööd teinud „Õigusele". — Polit.: sots. — Alal. asuk.: Tall.

MARTNA, Mihkel, politikategelane ja ajakirjanik. Sünd. 17. IX 1860 Marda-Annuse t. Paimpere k. Veltsa v. Läänem.; vanemad — talurentnikud Jüri M. ja Triinu (Uduna); abielus Olga Tompson'iga 1884—1920 (†). — Õppis Paimpere külak. 1868—72, Tartu saksa käsitööl. s-i õhtuk. 1886—88, samal ajal T. ülik. rahval. loenguil; Berni ülik. 1908, Zürichi ülik. 1909, Berliini rahvaülik-ides 1909—14, Viini ülik. rahvaülik.-kurs. 1914, Zürichi ülik. j. t. sealseis haridusasutistes 1914—17. — Maalermeister Cayé õpilane Tall-s 1881—84; omandas maalriselli tunnistuse 1884; sellina tööl Tartus 1885—86, iseseisev meister 1886—1902; sai maalrite tsunfti meistriks 1891; trükikoja omanik Tall-s 1903—05, ühtlasi ajuti „Teataja" toimetuse l.; siirdus karistussalkade eest Peterburi ja Soome kaudu Saksamaale ja siit Pariisi kaudu Šveitsi 1906; valenime all töölislehe „Kiir" kaastoimetaja Peterburis 1906—07; Kristiaanias ja Bernis 1908, Zürichis 1909; elas Berliinis 1909—14, Viinis 1914, Zürichis 1914—17; pääses tagasi kodumaale 1917; Tall. linnavolik. ja -val. l. 1917—18; Ajut. Maanõukogu l. 1917; E. välissaatkonna l-na Kopenhaagenis 1918; Ajut. Valitsuse poolt kujundatud rahudelegatsiooni l-na Londonis 1918 ja Pariisis 1919; teotses valitsuse eriülesannete täitmisel Saksamaal 1919; Asutava Kogu, I, II, III ja IV Riigikogu l.; II, III ja IV Riigikogu vanem abiesim. 1924. a-st. — Tartus elades osa võtnud kohal. s-ide tegevusest; olnud „Vanemuise" ja „Taara" eestseisuse l.; Tartu ülemaal. koosoleku saadik Tall. E. Käsitööl. S-i poolt ja koosoleku abijuh. 1905; tutvus pagulasena välismaal töölisliikumisega ja võttis osa sealsete sots.-dem. org-ide tööst; reisis korterireformi uurimise eesmärgiga Lõuna-Saksamaal, Šveitsis ja Põhja-Itaalias 1911; võttis osa rahvusvahel. sotsialistide kongressist Kopenhaagenis 1910 ja esines Eesti iseseisvuse huvides rahvusvahel. sots. kongressidel Bernis, Amsterdamis ja Luzernis 1919; korraldas eesti sõjavangide kojusõitu Saksamaalt, asutades seks Berliinis Eesti sekretariaadi, töötas landesväärivaenlikus suunas Weimaris ja pidas Saksa valitsusega läbirääkimisi sõjavarustise ja varanduste tagasisaamise kohta 1919; esindanud Eestit korduvalt rahvusvahel. töökonverentsidel Genfis ja parlamentidevahelise liidu konverentsidel; Tartu ülik. audoktor (dr. phil. h. c.) 1930. a-st. — Avaldanud õige rohkesti artikleid kodu- ja välismaa ajakirjanduses; oli pagulasena mitme soome, saksa ja eesti ajalehe alal. kaastööline; eriraamatuina ilmutanud: *C. R. Jakobson* (1903), *Meie korterid* (1903), *Punased aastad Eestis* (1907, M. Jürisson'i varjunime all), *Soome* (1909), *Külast* (1914), *Oma kodu* (1915), *Estland, die Esten und die estnische Frage* (1919, ka prantsuse ja itaalia keeles), *8-tunnil. tööpäev* (1924), peale selle mitmed brošüürid ja tõlked. — Polit.: sots. — Alal. asuk.: Tall.

MARTSON, Jaan, õpetaja. Sünd. 6. III 1886 Puhku t. Vana-Vändra v. Pärnum.; vanemad — talupidajad Jüri M. ja Liisu (Kask); abielus Ann Mühlmann'iga 1914. a-st. — Õppis Kaisma v.-k. 1894—97, Tori klk.-k. 1897—1900, Kaarma õp.-sem. 1901—02; omandas algk.-õp. kutse Paides 1903. — Abiõp. Pööravere v.-k. Pärnum. 1900—01 ja Pärnu-Jaagupi klk.-k. 1902—03; õp.